

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
ETAPA LOCALĂ, BACĂU, 11 februarie 2023
CLASA a VII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timp de lucru: **3 ore**.
- Citește, cu atenție, textele următoare și răspunde tuturor cerințelor formulate în sarcinile de lucru.
- Nu se acordă puncte din oficiu.
- **Total: 100 de puncte.**

Se dau textele:

1 A. „Stăteam liniștit în cutia mea legată cu fundă verde, când, deodată, m-am simțit luat pe sus. M-am ținut bine, să nu mă rostogolesc și să mă apuce amețeala.

Am auzit apoi foșnetul hârtiei de împachetat și scrâșnetul cartonului desfăcut și lumina zilei răzbătu până la mine.

5 Dacă nu aș fi fost forțat de regulile de conduită ale jucăriilor, mi-aș fi pus mâna la ochi, atât de puternică îmi păru lumina zilei după întunericul cutiei. Însă m-am comportat **exemplar** și nu am mișcat nici măcar un milimetru.

– Oooo! Ce grozav, bunicule Gerardus, spuse Sebastian când mă văzu. Un robot de lemn! Verde! Ce tare e!

10 Apoi băiatul mi-a rotit toate încheieturile, cele de la genunchi și cele de la brațe, iar capul mi l-a sucit în toate direcțiile, ba m-a tras chiar și de antenă. Mi-a prins tare bine, recunosc, fiindcă eram cam amortit după noaptea petrecută în cutia de sub brad.

Cu mai puțin de o oră în urmă, pe când erau încă la ei acasă, mama sa îl strigase:

– Ești gata, Sebastian? **Se întetește** ninsoarea și aș dori să ajungem la bunicul până nu se troienesc drumurile.

16 Sebastian, băiatul despre care vă spuneam, coborî valvârtej scările. Rucsacul îi era încă deschis și din el se iveau o mânecă de pijama groasă de molton*, cotorul unei cărți de aventuri și capul unui cal de lemn sculptat.

– Ți-ai luat tot ce ai nevoie pentru trei zile? întrebă mama. Văd că nu ai uitat calul de la bunicul, răsese ea și îl ajută să închidă fermoarul rucsacului.

21 Sebastian dădu hotărât din cap. Fusese chiar mai ușor decât atunci când se pregătise să meargă în vacanța de vară, cu cortul, cu părinții. Doar că acum era iarnă și, în loc de adidași, își luase un pulover. Era vacanța de iarnă și, ca în fiecare an, petrecea câteva zile înainte de Crăciun împreună cu bunicul, sus, la cabana lui din munți. Dacă ar fi fost vară, s-ar fi dus singur cu autobuzul, însă ninge cu fulgi mari și mama spusese că îl va duce ea cu mașina.[...]

26 Urcară pe serpentine, sus, și mai sus, până când ajunseră la cabana bunicului.

Sebastian îl văzu pe bunicul Gerardus la geam. Întâi barba albă și apoi ochii zâmbitori. Bunicul le făcu cu mâna și ieși să-i întâmpine.

– Distracție plăcută, spuse mama, după ce-l îmbrățișă pe bătrân. Aveți trei zile în care puteți să vă distrați ca băieții. Apoi ne adunăm cu toții ca să vedem ce ne-a adus Moș Crăciun.

31 – Moș Crăciun a trecut mai devreme anul ăsta pe aici, spuse bunicul zâmbind. A lăsat ceva sub brad, pentru Sebastian, din câte am văzut.

Sebastian se desprinsese repede din îmbrățișarea mamei și fugi chiuind în cabană, să vadă ce-i adusese Moșul.

35 Eram eu, în cutia de sub brad, legată cu fundă verde, după cum vă spuneam.

Și așa am făcut cunoștință cu băiatul numit Sebastian.

37 Restul serii am ascultat discuțiile dintre Sebastian și Gerardus. Despre ceva numit Internet, despre școală și despre colegii cei noi, despre vreme și despre viața pe timpul iernii a celor trei capre din șură și chiar despre reumatismul bunicului. Am fost așezat pe masa de lemn frumos sculptată, lângă calul de lemn, cadoul

de anul trecut. Apoi am fost pus de către Sebastian în diverse poziții, care mai de care mai marțiale, și la urmă am fost chiar suit pe cal și mi s-a dat o furculiță drept sulită.”

(K.G. Mecklenfeld, „Robotul de lemn”, din vol. „Uite cine vorbește”)

molton*= țesătură groasă, ușoară și moale de bumbac, de obicei pufoasă pe amândouă fețele

B.

1 „După ce mi-am montat computerul pe biroul din bibliotecă, colegul meu de redacție, artist în ale IT-ului și domeniile colaterale acestuia, m-a întrebat: «Să-ți pun și niște jocuri pe el?» [...] Două săptămâni de la acel eveniment m-am culcat tot pe la 4-5 dimineața: ceasuri întregi eram soldatul singuratic din *Delta Force*, care pleca în misiuni.[...]

5 Când am ajuns la vreo 68 de kilograme, iar cearcănele se pregăteau să-mi treacă de obraji și să-mi intre în zâmbet, mi-am dat seama că de fapt mă transformasem într-un kamikaze*[..]. Cu ochii în lacrimi (din pricina ecranului fără protecție la radiații) și cu mâna tremurândă, am dat *delete* la toate jocurile pe care deșteptul ăla mi le plantase ca pe niște bombe cu efecte nu foarte întârziate. Aveam 29 de ani și voiam să trăiesc...

10 Ce voiam să spun cu asta, de fapt? Că îmi place enorm să mă joc. Mi-a plăcut de când mă știu. Și îmi amintesc de mine de pe la vreo trei ani. Neavând frați, mă jucam singur. Pare trist, dar mă descurcam de minune. Cu caii și călăreții, cu mașinuțele, cu castelele din cuburi de lemn, cu puștile și pistoalele [...] Mă jucam, cum să nu, și cu ceilalți copii, în fața blocului ori la țară, în curtea casei, în fața casei, câteodată chiar pe casă, pe ulițe, pe deal, prin zăvoi, la teren, pe la alții prin curți. *Pitulușul*, *Nouă pietre*, *Prinsea*, *Țară, țară, vrem ostași!*, *fotbal*, *Bambilici*, *Victorie* (un fel de fotbal, dar la o singură poartă), *tac*, *rișcă*, *șotron* (te invitau fetele, nu puteai refuza), *șeptică* (românească și americană), *tabinet* (doar cu bunicu`), *țintar* (tot cu el, exclusiv), *Flori*, *filme*, *fete sau băieți*, *Telefonul fără fir*, *Dacii și romanii*, *Piticot*, *sticla*. Jucam tot ce se putea, chiar și dacă nu mă pricepeam, până cădea noaptea și ne strigau bunicii sau părinții să intrăm odată («mai lasă-mă un minuut, teee rooog...») în casă, că altfel vin după noi. [...]

20 De dimineața până seara mă jucam cu o energie de nepovestit, apoi, când intram în casă, bunicii dădeau pământul jos de pe mine, mă îmbăiau, mă îmbiau cu cina (aproape niciodată nu-mi era foame, nu voiam decât «ceva dulce») și ne pregăteau să facem nani.

23 Doar că eu venisem în vacanță cu niște cărți în geamantanul de carton. Unele aveau și poze, dar printre ele șerpuiau cuvinte, iar cuvintele spuneau povești, care mai de care mai pline de întâmplări ce-mi trimiteau bătăi la inimioară, de situații ce mă făceau să râd, entuziasmat, ori să suspin cu lacrimi în ochi.[...]

26 Ce voiam să spun cu asta, de fapt? Îmi plăcea să-mi bag nasul în cărți la fel de tare pe cât îmi plăcea să mă joc. Cititul era jocul meu de noapte. Citeam pe sub cearșafuri, pături sau plapume*, ajutându-mă de o veioză mititică ca să nu fiu văzut. Asta în vacanțe, căci acasă nu prea mi-a ținut cu camuflajul până într-a patra când, în sfârșit, am avut camera mea. Curiozitatea și plăcerea mi-au crescut odată cu viteza de lectură.

30 Cu cât citeam mai mult, cu atât îmi creștea pofta să citesc și mai mult. Zeci și zeci de cărți într-o vacanță de vară, aduse de la Severin ori împrumutate de la rude și vecini, noapte de noapte, până când se lumina de ziuă. Eram ca un flămând, ca un bulimic*, un haplea.[..] Uitam de mine când începeam o carte și, chiar dacă uneori inima voia ca ea să nu se mai termine, mintea îmi puneă întotdeauna ochii să alerge pe pagini, avidă* să afle ce se întâmplă mai departe, tot mai departe, până la ultima. Mă întristam: citită, acea carte murise. Dar inima îmi dădea ghes să întind mâna după o alta ca după o viață nouă: mai vie, mai captivantă, mai frumoasă.”

(Robert Șerban, „Jocul de noapte”, din vol. „Care-i faza cu cititul”)

kamikaze*= Luptător (japonez) care se sacrifică într-o acțiune de atac

avid,-ă*= Stăpânit de dorințe puternice, cuprins de interes, de pasiune (pentru lucruri folositoare)

bulimic*= fig. înfometat de cărți, de filme etc

plapumă*, plural **plăpumi**

C.

1 „Undeva pe drumul dintre joacă și joc, ne pierdem copilăria și intrăm în maturitate. Viața este la început o joacă și devine joc. La început faci ce vrei, când vrei, cum vrei. Treptat, afli că există un timp anume pentru jucat, mâncat, dormit, iubit, suferit, muncit. Ca instituție socială, jocul te pregătește cu delicatețe pentru viața care are reguli, constrângeri, limite. Este o formă de socializare prin care îți construiești cu plăcere sinele interacționând cu alții, fiind imaginativ sau pur și simplu mimând ceea ce fac alții din jurul tău. Jocul te pregătește (în joacă structurată) pentru competitivitate, fairplay, răbdare, planificare. Te antrenează în managementul emoțiilor, îți dă gustul victoriilor, dar și al eșecurilor. Este o clasă pregătitoare pentru viață.

9 *Țară, țară vrem ostași!, Lapte gros, 1, 2, 3... stop, An-tan-tichitan, Șotron, Turtitul de capace, Leapșa, Macao, Fazan* – acesta este o parte a vocabularului ludic al copilăriei mele trăite cu Cico, Cip, zahăr candel și niște amandine al căror gust nu l-am mai regăsit. Aș mai adăuga pe listă și „fotbalul cu nasturi” – jocul bărbaților maturi din familia mea. Periodic, ca un ritual, în jurul unei planșete marcate ca un teren de fotbal se desfășurau partide înfierbântate de fotbal cu nasturi celebri, precum Pelé, Eusébio, Platini sau Yasin, care își disputau aprig fiecare fază.

15 Cred că toți avem nevoie de «fotbalul nostru cu nasturi» – de un anume joc care să ne amintească în mod special de cei dragi și mai ales de copilul din noi. Copiii se joacă liber și spontan dincolo de reguli. Noi, cei mari, ne trăim viața constrânși și autoconstrânși de tot felul de reguli. În final, pierdem de fiecare dată jocul nostru de-a viața-experiență sau viața-performanță. Poți face dintr-o joacă un joc, dar nu invers. Așa cum, dintr-un copil, viața face mereu un adult, dar niciodată invers.

(„Fotbal cu nasturi”, articol scris de Laura Grünberg, <https://dilemaveche.ro/sectiune/tema-saptamanii/fotbal-cu-nasturi-596223.html>)

SUBIECTUL I – Elemente de construcție a comunicării - 20 de puncte

Scrie numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Numărul de litere este mai mare decât numărul de sunete în toate cuvintele din seria: **2 puncte**

- a) ochi, alerge, constrângeri, protecție;
- b) dragi, face, este, plăcerea;
- c) chiuind, făceau, ceasuri, geamantanul;
- d) ceva, energie, face, citeam.

2. Există cel puțin un diftong în fiecare cuvânt din seria: **2 puncte**

- a) dimineața, energie, mereu, joacă;
- b) treacă, aveam, voiam, cearșafuri;
- c) inimioară, întârziate, eu, sau;
- d) poartă, pregăteam, nouă, ea.

3. Sunt formate prin procedeul compunerii toate cuvintele din seria: **2 puncte**

- a) amețeală, de la, scrâșnet, răzbătu;
- b) fiecare, fiindcă, despre, niciodată;
- c) neavând, câteodată, undeva, socializare;
- d) odată, Internet, undeva, competitivitate.

Scrie răspunsurile corecte ale cerințelor de mai jos:

4. Alcătuiește un enunț propriu în care să illustrezi omonimia unui cuvânt din secvența: „Unele aveau și poze, dar printre ele șerpuiau cuvinte, iar cuvintele spuneau povești, care mai de care mai pline de întâmplări”.

2 puncte

5. Scrie sinonime contextuale pentru cuvintele scrise **îngroșat/ boldat** în textul **A: exemplar** (rândul 6), **se întetește** (rândul 15). **2 puncte**

6. Precizează valoarea morfologică a verbului „a fi” în enunțul: *Viața este la început o joacă și devine joc.* și alcătuiește o propoziție în care să illustreze o altă morfologică, pe care o vei numi. **2 puncte**

7. Stabilește funcția sintactică a cuvintelor subliniate: *amorțit* (textul A, rândul 11), *(cu) efecte* (rândul 8, textul B). **2 puncte**

8. Identifică, în rândurile 1-5 ale primului text, două verbe la timpuri diferite ale modului indicativ, pe care le vei preciza. **2 puncte**

9. Transcrie două propoziții asertive, dezvoltate, din ultimul paragraf al textului C, rândurile 15-18. **2 puncte**

10. Trece al doilea verb aflat la un mod predicativ în fraza: *Sebastian se desprinsese repede din îmbrățișarea mamei și fugi chiuind în cabană, să vadă ce-i adusese Moșul.* la persoana a II-a, singular, timpul mai-mult-ca-perfect. **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea – Înțelegerea textului ficțional/ nonficțional - 40 puncte

1. Identifică numele jocului menționat atât în textul **B**, cât și în textul **C**. **2 puncte**

2. Formulează o idee principală din textul **B**, din rândurile 26-29. **2 puncte**

3. Identifică, din primul text, două structuri care conturează timpul și două referitoare la ancorarea spațială a întâmplării. **4 puncte**

4. Precizează, în două-trei enunțuri, tipul de narator prezent în primele trei paragrafe ale textului **A**, exemplificând (cu două secvențe/ mărci/ citate) alegerea făcută. **4 puncte**
5. Prezintă, în maximum 30 de cuvinte, starea tânărului povestitor din textul **B**, înainte de a hotărî să șteargă jocurile din calculatorul său, ilustrând cu o secvență relevantă. **6 puncte**
6. Precizează, în două – trei enunțuri, o trăsătură morală a personajului Gerardus, din textul **A**, și mijlocul de caracterizare, ilustrându-l cu o secvență. **6 puncte**
7. Prin ce obiect comun se aseamănă bagajul copiilor din textele **A** și **B**, pregătit special pentru a petrece o vreme la bunici? Care crezi că este semnificația acestui detaliu? Formulează un răspuns, de 60-90 de cuvinte, care să reprezinte opinia ta, inserând câte o secvență scurtă din fiecare text. **8 puncte**
8. Precizează, în 70-100 de cuvinte, semnificația fragmentului decupat din textul **C**: *Cred că toți avem nevoie [...] de un anume joc care să ne amintească în mod special de cei dragi și mai ales de copilul din noi. Copiii se joacă liber și spontan dincolo de reguli. Noi, cei mari, ne trăim viața constrânși și autoconstrânși de tot felul de reguli. În final, pierdem de fiecare dată jocul nostru de-a viața-experiență sau viața-performanță. Poți face dintr-o joacă un joc, dar nu invers. Așa cum, dintr-un copil, viața face mereu un adult, dar niciodată invers.* **8 puncte**

SUBIECTUL al III-lea – 40 puncte

L-ai îndrăgit, cu siguranță, pe simpaticul roboțel de lemn primit în dar de Sebastian. Redactează o compunere narativă, de minimum 150 de cuvinte, în care să îți imaginezi o peripeție a acestora, însoții de cartea de aventuri și de calul de lemn, în oceanul de ninsoare. În text vei integra o secvență descriptivă (de minimum 15 cuvinte, în succesiune) și una dialogată, de patru replici ample.

Pentru a obține punctajul maxim, vei avea în vedere:

- respectarea structurii specifice unei compuneri narative;
- construirea narațiunii la persoana I sau a III-a și integrarea structurii descriptive și a celei dialogate;
- viziunea originală, creativă, asupra înlănțuirii întâmplărilor;
- utilizarea unui limbaj expresiv, cu valențe artistice.

Vei primi 24 puncte pentru conținutul compunerii și 16 puncte pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
ETAPA LOCALĂ, BACĂU, 11 februarie 2023
CLASA a VII-a

- Se punctează orice formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Nu se acordă puncte din oficiu.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

SUBIECTUL I – Elemente de construcție a comunicării - 20 de puncte

1. c 2 puncte

2. d 2 puncte

3. b 2 puncte

4. – alcătuirea unui enunț **corect** pentru a ilustra omonimia unui cuvânt din secvența dată (*dar, iar, care, mai etc*) **2 puncte**

5. - precizarea **sinonimelor contextuale adecvate** (2x1p) **2 puncte**

6. - identificarea corectă a valorii morfologice **(1p)**;

- construirea unui enunț cu o altă valoare morfologică și precizarea acesteia (o,5x 2= **1 punct**)= **2 puncte**

7. - precizarea corectă și nuanțată a funcțiilor sintactice (2x1p) **2 puncte**

8. - transcrierea celor două verbe la timpuri diferite (o,5x 2= **1 punct**), precizare corectă a denumirii celor două timpuri diferite (o,5x 2= **1 punct**) = **2 puncte**

9. - transcrierea corectă/ completă a celor două propoziții cerute (2x **1 punct**) = **2 puncte**

10. - identificarea verbului cerut= **1 punct**

- scrierea corectă a formei de mai-mult-ca-perfect, persoana a II-a, a verbului cerut= **1 punct** = **2 puncte**

2 puncte

SUBIECTUL al II-lea – 40 de puncte

1. – precizarea denumirii jocului comun celor două texte **(1p)**;

respectarea limitei minime de cuvinte indicate **(1p)**.

2 puncte

2. - formularea corectă, nuanțată a unei idei principale din intervalul precizat (**2 puncte**); formularea schematică, ezitantă a unei idei-forță (**1 punct**); neformularea în enunț sau exprimarea cu greșeli, de orice natură (**0 puncte**).

3. – transcrierea celor patru indici spațio-temporali, câte doi de fiecare, din fragmentul indicat (**4x1p**)= **4 puncte**

4. - precizarea corectă a tipului de narator (narator implicat subiectiv/ narator-personaj/ narator intradiegetic)- **2 puncte**

- identificarea a două mărci lexicale/ gramaticale specifice (forme pronominale și verbale de persoana I) (câte un punct/ fiecare marcă de identificare a instanței narative)- **2 puncte** = **4 puncte**

5. - precizarea stării resimțite de naratorul-jucător (oboseală, extenuare, slăbiciune fizică și emoțională etc)- **3 puncte**

- selectarea unei secvențe relevante din textul– suport (**2p**)

- respectarea limitei de cuvinte indicate (**1p**)

= **6 puncte**

6. - numirea unei trăsături moral- sufletești demonstrate de bunic în textul-suport- (**2 p**)

- transcrierea unei secvențe din textul indicat, sugestivă pentru trăsătura aleasă - (**2p**)

- numirea mijlocului de caracterizare (1p)

- formularea răspunsului în două-trei enunțuri (1p)

= **6 puncte**

7. – formularea unui text subiectiv, de exprimare a opiniei în raport cu tema dată (2p)

- utilizarea unui conector de exprimare a opiniei (1p)
- numirea obiectului comun celor două valioare în care copiii își pun lucrurile personale, utile în timpul zilelor de vacanță petrecute la bunici (1p)
- inserarea a două secvențe/ citate scurte din cele două texte (0,5x2= 1p)
- originalitatea și creativitatea discursului (1p)
- respectarea normelor de redactare și de exprimare scrisă (1p)
- respectarea limitei de cuvinte indicate (1p)

8 puncte

8. – adecvarea conținutului la cerință, în spiritul creativității și al originalității, comentarea fragmentului citat clar, dezvoltat, logic (4p) / comentarea parțială (2p)

- valorificarea semnificațiilor fragmentului (2p)
- respectarea normelor de exprimare și de redactare scrisă (1p)
- respectarea limitei de spațiu indicate (1p)

8 puncte

SUBIECTUL al III-lea – 40 de puncte

Conținutul și actul comunicării – 24 de puncte

- respectarea structurii specifice unei compuneri narative: relatarea întâmplării, la persoana I sau a III-a, respectând etapele unei narațiuni/ momentele subiectului (6p) / relatare parțială (3p) / formulare ezitantă (1p)

6 puncte

- construirea narațiunii cu integrarea celor două structuri: construire adecvată, cu secvență descriptivă și dialogată (6p) / construire adecvată, fără secvență descriptivă/ dialogată (3p)/ construire ezitantă (1p)

6 puncte

- viziunea originală, creativă, asupra înlănțuirii întâmplărilor: originalitatea și creativitatea discursului (6p) / originalitatea și creativitatea parțială a discursului (3p) / lipsa de originalitate și creativitate în discurs (1p)

6 puncte

- utilizarea unui limbaj expresiv, cu valențe artistice: utilizarea figurilor de stil, a imaginilor artistice, exprimare nuanțată (6p) / exprimare standardizată, bazată pe clișee (3p) / limbaj inexpressiv, fără valențe artistice (1p)

Redactare (criteriul formal) – 16 puncte

- utilizarea corectă a elementelor de gramatică și vocabular **4 puncte**

- respectarea normelor de ortografie: 0-1 greșeli – 4p; 2 greșeli – 3p; 3 greșeli – 2p; 4 sau mai multe greșeli – 1p **4 puncte**

- respectarea normelor de punctuație: 0-1 greșeli – 4p; 2 greșeli – 3p; 3 greșeli – 2p; 4 sau mai multe greșeli – 0 p **4 puncte**

- așezarea corectă în pagină (margine, marcarea alineatelor) (2p); lizibilitatea scrisului (grafia, distanța dintre litere și dintre cuvinte) (2p) **4 puncte**

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.